

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/299/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114201871
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114201871.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu C. B., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v G., na G. námestí č. XX, právne zastúpeného Benčík & Partners Advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom v Prešove, na Františkánskom námestí č. 4, proti žalovanej C. B., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v G., na G. námestí č. XX, G., právne zastúpenej Advokátska kancelária Vaľo & Partners s.r.o., so sídlom v Prešove, na ul. Konštantínovej č. 3, o zaplatenie 24.800 Eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 22.05.2015, č. k. 10C/344/2014 - 101 a uzneseniu Okresného súdu Prešov zo dňa 19.03.2015, č. k. 10C/344/2014 - 87 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok s výnimkou výroku o zastavení konania vo vzťahu k sume 10.000 Eur.

P o t v r d z u j e uznesenie.

Žalobcoví sa n e p r i z n á v a náhrada trov odvolacieho konania a žalovaná n e m á p r á v o n a ich náhradu.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 14.800 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 14.800 Eur za obdobie od 24.01.2014 do zaplatenia a úrok z omeškania zo sumy 10.000 Eur za obdobie od 24.01.2014 do 13.05.2015. Konanie o zaplatenie sumy 10.000 Eur zastavil. Žalovanú zaviazal na náhradu trov konania žalobcovi pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 2.230,08 Eur a iných trov vo výške 894,70 Eur.

Vykonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, podľa ktorej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 20C 151/2014 prebieha medzi účastníkmi konania spor o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Konanie sa začalo dňa 27.10.2008 pod pôvodnou sp. zn. 28C 319/2008. V uvedenom konaní došlo k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva účastníkov konania k nehnuteľnosti, a to 3-izbovému bytu č. X nachádzajúcemu sa v G. na G. námestí č. XX, s tým, že byt bol prikázaný do výlučného vlastníctva žalobcu, pričom tomuto účastníkovi bola uložená povinnosť vyplatiť žalovanej sumu 24.800 Eur. Po právoplatnosti rozhodnutia o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva žalobca dňa 15.04.2012 vyplatil žalovanej sumu 24.800 Eur. Na základe podaného dovolania zo strany žalovanej Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 14.11.2013 zrušil rozsudok Krajského súdu v G. z 15.02.2012 sp. zn. 15Co 120/2011. Následne bol zrušený Krajským súdom v Prešove i rozsudok súdu prvého stupňa a to uznesením zo dňa 05.03.2014. Vo veci vedenej v súčasnosti pod novou sp. zn. 20C 151/2014 bolo vydané rozhodnutie dňa 04.05.2015, ktoré doposiaľ právoplatnosť z dôvodu podaného odvolania nenadobudlo. Podľa výpisu z katastra nehnuteľností účastníci sú podielovými spoluvlastníkmi bytu a to každý v podiele 1/2-ice. Dňa 14.05.2015 žalovaná zaslala žalobcovi sumu 10.000 Eur, pričom sumu 14.800 Eur doposiaľ neuhradila.

Prijatím plnenia opierajúceho sa o neskôr zrušené rozhodnutie došlo na strane žalovanej k vzniku bezdôvodného obohatenia, ktoré musí vydať v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 451 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Za nedôvodnú sa považovala vznesená námietka premlčania. Suma 24.800 Eur bola poukázaná žalobkyni dňa 15.04.2012, pričom žalobca žalobu podal dňa 24.01.2014, teda v rámci plynutia premlčacej doby.

Ako bezvýznamná bola vyhodnotená i námietka litispendencie vyplývajúca z ustanovenia § 83 O.s.p.. V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 20C/151/2014 je jeho predmetom zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ktoré s predmetom tohto konania vôbec nie je totožné.

S prihliadnutím na uvedené súd prvého stupňa rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Výrok o trovách odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p.. Pre použitie ustanovenia § 150 O.s.p. neboli zistené dôvody, nakoľko žalovaná je zamestnaná, riadne pracuje, poberá príjem, ktorý je vyšší než minimálna mzda, čím nie je daný dôvod pre použitie výnimočného ustanovenia ohľadom nepriznania náhrady trov konania.

Proti tomuto rozsudku, s výnimkou výroku o trovách konania vo vzťahu k sume 10.000 Eur, podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Navrhla rozsudok v jeho napadnutej časti zmeniť tak, aby žaloba o zaplatenie sumy 14.800 Eur s príslušenstvom bola zamietnutá. Alternatívne požadovala rozsudok v napadnutých výrokoch zrušiť a vec vrátiť na nové konanie a rozhodnutie. Ako dôvod uviedla, že pri rozhodovaní sa nerešpektovali základné procesné a hmotnoprávne pravidlá. Rozsudok nielenže odporuje zákonu, ale podľa obsahu je zmatečný a nepreskúmateľný. Pri rozhodovaní o uplatnenom nároku sa postupovalo príliš formalisticky, bezducho a nebrala sa do úvahy potreba komplexného posúdenia nielen existencie finančného záväzku, ale i existencie aktuálneho stavu vo vyporiadaní spoluvlastníctva bytu v G., ktorý právne patrí do spoluvlastníctva oboch účastníkov. Konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k bytu v G. vedené vo veci 20C/151/2014 Okresného súdu Prešov doposiaľ ukončené nie je. Čo sa týka trov konania pri rozhodovaní o nich sa malo vychádzať z ustanovenia § 150 O.s.p..

V podaní označenom ako doplnenie odvolania žalovaná poukázala na to, že vo veci 20C/151/2014 Okresného súdu Prešov už bolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí žaloby žalobcu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k bytu. Zároveň požiadala, aby ako osamelá matka starajúca sa o dve nezaopatrované deti mohla splácať istinu vo výške 14.800 Eur v mesačných splátkach po 50 Eur v súlade s ustanovením § 154 ods. 2 O.s.p. počnúc mesiacom február 2016. Tento svoj dlh v mesiaci február 2016 začala splácať takže výška pohľadávky žalobcu v terajšej dobe predstavuje len čiastku 14.750 Eur. O tomto svojom tvrdení založila do spisu ako dôkaz trvalý platobný príkaz zo dňa 23.2.2016.

Odvolací súd v zmysle zásad ustanovenia § 212 O. s. p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie žalovanej nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na ustanovenie § 451 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

V prejednávanej veci bez akýchkoľvek pochybností žalobca uhradil žalovanej sumu 24.800 Eur na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia vydaného v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Toto rozhodnutie bolo následne v dôsledku dovolania podaného žalovanou zrušené, čím odpadol právny dôvod, na základe ktorého sa pôvodne plnilo. Ide teda o typický

prípád vzniku majetkového prospechu plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Preto bez ohľadu na výsledok konania vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva bolo povinnosťou žalovanej vrátiť žalobcovi ním poskytnutú sumu 24.800 Eur, o ktorú sa žalovaná bezdôvodne obohatila.

Čo sa týka konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva toto prekážku litispendencie vyplývajúcu z ustanovenia § 83 O.s.p. nevytváralo. Aj keď obe konania majú rovnakých účastníkov, ich predmet nie je rovnaký.

Nesprávnym je i poukaz žalovanej na potrebu aplikácie ustanovenia § 154 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak ide o opakujúce sa dávky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok, ktoré sa stanú zročnými len v budúcnosti. V prípade žalobcom uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nemožno hovoriť o opakujúcich sa dávkach. Občiansky zákonník pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia neustanovuje čas splnenia. Preto treba podľa ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka vychádzať z toho, že dlžník je povinný vydať bezdôvodné obohatenia prvý deň po tom, čo ho veriteľ požiadal o splnenie. Ak nedošlo požiadanie dlžníkovi už skôr treba za kvalifikované požiadanie považovať žalobu. Dňom zročnosti pohľadávky uplatnenej v žalobe nebude deň nasledujúci po podaní žaloby na súde, ale deň po doručení tejto žaloby dlžníkovi. Žalovaná na vrátenie sumy 24.800 Eur bola vyzvaná žiadosťou zo dňa 13.1.2014, ktorú prevzala dňa 16.1.2014 (č.l. 6 spisu). Na vrátenie dlžnej sumy jej bola daná lehota 7 dní. Táto lehota žalovanej uplynula dňa 23.1.2014 a nasledujúcim dňom, ktorým bol 24.1.2014 sa táto účastníčka dostala do omeškania s plnením dlhu.

Vo vzťahu k trvalému platobnému príkazu zo dňa 23.2.2016 je potrebné dodať, že tento doklad nie je potvrdením o vykonaní platby. Pri peňažnom dlhu plnenom prostredníctvom peňažného ústavu je tento dlh splnený pripísaním sumy dlhu na účet veriteľa v peňažnom ústave, čo vyplýva z ustanovenia § 567 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalovaná ku dňu vyhlásenia rozsudku odvolacím súdom čiastočné splnenie dlhu čo do sumy 50 Eur nepreukázala.

S prihliadnutím na uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 219 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. rozsudok, s výnimkou nenapadnutého výroku o zastavení konania vo vzťahu k sume 10.000 Eur, ako vecne správny potvrdil.

Ďalším rozhodnutím a to uznesením zo dňa 19.3.2015 č.k. 10C/344/2014 - 87 bolo žalovanej priznané oslobodenie od súdnych poplatkov nad sumu 100 Eur.

Rozhodnutie bolo odôvodnené tým, že predpokladmi pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, ktoré musia byť kumulatívne splnené v zmysle ustanovenia § 138 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. sú pomery účastníka odôvodňujúce priznanie oslobodenia a zároveň to, že zo strany žiadateľa nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. V prípade, ak účastník konania žiada o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov jeho sociálno-majetkové pomery musia byť dokladované tlačivom, ktorého vzor je uverejnený na webovej stránke Ministerstva spravodlivosti alebo rozhodnutím príslušného orgánu o hmotnej núdzi. Z predložených dokladov bolo zistené, že žalovaná je od 1.7.2014 zamestnaná ako operátor výroby s mesačným hrubým príjmom 480 Eur. Je rozvedená a mesačné náklady spojené s bývaním predstavujú 200 Eur. Má aj ďalšie náklady súvisiace s hygienickými potrebami. Nevlastní motorové vozidlo ani iné hnutelné veci vyššej hodnoty. Má dve deti, z ktorých je jedno nezaopatrované. Stará sa o chorú matku. S prihliadnutím na túto sociálnu situáciu žalovanej tejto účastníčke bolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov nad sumu prevyšujúcu 100 Eur.

Žalovaná vo včas podanom odvolaní navrhla rozhodnutie zmeniť tak, aby jej bolo priznané úplné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Zdôraznila, že po spočítaní všetkých výdavkov, ktoré je nútená vynaložiť, jej súčasný príjem nemôže postačovať na to, aby bola schopná zaplatiť súdom stanovený poplatok vo výške 100 Eur.

Ani tento opravný prostriedok sa po preskúmaní odvolacím súdom nepovažoval za dôvodný. Odvolací súd tak po úplnom stotožnení sa s odôvodnením napadnutého uznesenia, uznesenie potvrdil (§ 219 ods. 1 a ods. 2 O.s.p.)

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods.1 O.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobcoví v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.